

СИЛАБУС
освітньої компоненти
«Поствоєнна соціальна підтримка та адвокація»
2024 – 2025 навчальний рік

Освітня програма: «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Попова Анастасія Сергіївна, к.пед.н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/popova/
Контактний телефон	063 335 99 68
E-mail викладача	kovaleva.anastasia.45@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	5/150	14	18	118	екзамен
заочна		4	4	142	

Семестр: I семестр (денна, заочна форми).

Мова навчання: українська.

Ключові слова: соціальна підтримка, адвокація, представництво інтересів, адвокаційна кампанія, особи, групи, громади, які постраждали від війни, ЦСР 10 «Скорочення нерівності», ЦСР 11 «Стійкі міста та громади».

Мета курсу: сприяти розвитку професійної компетентності фахівців з поствоєнної соціально-психологічної реабілітації шляхом засвоєння теоретичних і практичних знань щодо особливостей соціальної підтримки та адвокації осіб, груп, громад, які постраждали від війни.

Предмет курсу: інструменти соціальної підтримки та адвокації осіб, груп, громад, які постраждали від війни.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність працювати в команді.

ЗК-11 Цінунання та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-12 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК-3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

СК-5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК-6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

СК-11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

СК-12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК-14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

СК-15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій соціально-психологічної реабілітації та захисту різних категорій осіб, соціальних груп та громад, які постраждали від війни.

СК-16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Результати навчання:

ПРН-1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН-5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН-7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН-10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи та соціально-психологічної реабілітації, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН-11. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН-12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН-13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН-14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПРН-15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг із соціально-психологічної реабілітації та управлінських рішень.

ПРН-16. Розробляти соціальні проєкти та технології на високопрофесійному рівні з соціально-психологічної реабілітації для різних категорій осіб, груп та громад.

ПРН-17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН-19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології соціально-психологічної реабілітації та захисту різних категорій осіб, соціальних груп та громад, які постраждали від війни.

ПРН-20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПРН-24. Розпізнавати наслідки післявоєнної травми в різних контекстах, розробляти стратегії соціально-психологічної реабілітації та надавати відповідні послуги та підтримку для різних категорій осіб, соціальних груп і громад, що постраждали від війни з метою відновлення психічного здоров'я, соціального благополуччя та соціальної інтеграції.

Зміст курсу:

Тема 1. Соціальна політика та соціальний захист осіб, соціальних груп та громад, які постраждали від війни: національний та міжнародний аспект.

Соціальна політика та соціальний захист осіб, соціальних груп та громад, які постраждали від війни в контексті ЦСР 10 «Скорочення нерівності», ЦСР 11 «Стійкі міста та громади». Загальні принципи соціальної політики та особливості її реалізації як основи державної політики у сфері підтримки постраждалих від війни. Соціальний захист: загальні принципи та складові. Інструменти соціальної політики та соціального захисту. Правове регулювання соціальної політики та соціального захисту: національне законодавство України та міжнародні угоди. Категоризація та класифікація постраждалих осіб, соціальних груп та громад.

Тема 2. Аналіз потреб та проблем постраждалих від війни.

Аналіз типових проблем та потреб осіб, соціальних груп, громад, які постраждали від війни: визначення основних викликів і проблем для кожної категорії постраждалих. Алгоритм визначення проблем та надання підтримки: як правильно ідентифікувати проблеми та ефективно організувати підтримку. Оцінка потреб об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах: оцінка специфічних потреб кожної громади. Методика оцінки потреб особи/сім'ї у наданні соціальних послуг: інструменти для оцінки індивідуальних потреб. Пріоритети у наданні соціальної підтримки: встановлення пріоритетів залежно від категорії та потреб.

Тема 3. Архітектура соціальної підтримки.

Інституційна рамка державної підтримки осіб, соціальних груп та громад, які постраждали від війни. Законодавча та нормативно-правова база: основні закони і нормативні акти, що регулюють соціальний захист осіб, груп та громад, які постраждали від війни. Напрями соціального захисту та заходи державної підтримки щодо осіб, соціальних груп, які постраждали від війни. Загальний алгоритм розробки архітектури соціальної підтримки для конкретної категорії. Архітектура поствоєнної підтримки осіб, груп та громад, які постраждали від війни. Архітектура поствоєнної підтримки військовослужбовців/ ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України.

Тема 4. SWOT-аналіз та спроможність надання соціальної підтримки.

SWOT-аналіз спроможності держави забезпечити вирішення проблем та задовольнити потреби населення. SWOT-аналіз спроможності громад надавати соціальну підтримку особам та групам осіб, які постраждали від війни. Використання результатів SWOT-аналізу для планування соціальної підтримки. Правові аспекти планування соціальних послуг.

Тема 5. Кейс-менеджмент у соціальній підтримці постраждалих.

Сутність, базові поняття та принципи. Моделі кейс-менеджменту. Інтеграція кейс-менеджменту в систему соціальної підтримки в контексті соціального обслуговування. Етапи кейс-менеджменту в контексті ведення випадку. Структура моніторингу та оцінки ведення випадку як складова ефективного кейс-менеджменту. Особливості ведення випадку за методом кейс-менеджменту у державних установах соціального обслуговування. Особливості екстреного реагування на випадок загрози життю чи здоров'ю дитини. Спільні і відмінні риси у веденні випадку за методом кейс-менеджменту у структурі державних та недержавних установ.

Тема 6. Теоретико-правові засади адвокації.

Актуальність адвокації в системі пост воєнної соціально-психологічної реабілітації. Сутність поняття «адвокація», її функції та принципи. Особливості адвокації: види, типи та стратегії адвокації. Відмінність адвокації та лобювання. Роль адвокації у демократичних перетвореннях. Роль соціального працівника у системі соціальної адвокації. Загальний огляд законодавчої та нормативно-правової бази адвокації. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Основні заходи, що становлять зміст соціальної послуги представництва інтересів. Гілки та рівні влади в Україні. Процес прийняття рішень на державному рівні. Процес прийняття рішень на регіональному рівні. Процес прийняття рішень на місцевому рівні. Успішні практики адвокаційних кампаній у різних сферах в Україні та закордоном.

Тема 7. Адвокаційна діяльність як процес.

Адвокаційна кампанія: сутність та рівні. Правові аспекти реалізації адвокаційної кампанії. Учасники процесу соціальної адвокації: об'єкти та суб'єкти адвокаційної кампанії. Чек-лист адвокаційної кампанії. Етапи кампанії «адвокасі». Інструмент «Дерево причин і наслідків» та метод «Але чому» у системі формулювання проблем адвокаційної кампанії. Технологія постановки цілей SMART. Етапи та методи визначення проблем для адвокаційних кампаній в соціальній роботі.

Технологія визначення причин і наслідків проблеми для адвокаційної кампанії. Особливості формулювання мети і завдань кампанії адвокати. Ідентифікація стейкхолдерів і мішеней. Типи мішеней в соціальній адвокації. Комунікація з громадою, мішенями та стейкхолдерами. Складання плану адвокаційної кампанії та її реалізація. Аналіз ризиків. Ресурси адвокаційної кампанії. Побудова коаліції та взаємодія з партнерами в адвокаційній кампанії. Опис логіко-структурної матриці адвокаційної кампанії. Правила проведення переговорів з мішенями адвокаційної кампанії. Способи нейтралізації/переконавання опонентів адвокаційної кампанії. Підготовка та передача ключового повідомлення.

Тема 8. Інструменти та методи адвокації.

Юридичні методи (Звернення громадян, інформаційні запити, депутатські запити, судові позови, петиції, листи до різних установ, громадська експертиза, доручення виборців). Громадська дипломатія (особисті зустрічі з посадовцями (мішенями), проведення переговорів, консультації, участь у засіданнях, які проводять органи влади (депутатські комісії, тощо), круглі столи, громадські ради, експертні ради, залучення відомих людей). Акції прямої дії (Мітинги, форуми, пікетування, збір підписів, опитування, розповсюдження друкованих матеріалів, страйки, марші, бойкоти, блокування, флешмоби, перформанси, концерти, тематичні виставки, наметові табори, голодування). Методи, передбачені Законом про місцеве самоврядування (громадські обговорення, громадські слухання, збори громадян за місцем проживання, місцева ініціатива, органи самоорганізації населення). Робота зі ЗМІ (Прес-конференції, брифінги, розсилання прес-анонсів та прес-релізів, поширення інформації в соцмережах, відкриті листи в засоби масової інформації, інтерв'ю, аналітичні матеріали. Онлайн інструменти). Інформаційний супровід адвокаційної кампанії. Медіа-адвокація: сутність, основна мета та завдання. Типи медіа-кампаній та основні елементи її стратегічного планування. Медіа-адвокація онлайн. Медіа-кампанії та інтернет.

Тема 9. Оцінка та моніторинг соціальної підтримки та адвокації.

Моніторинг та оцінювання ефективності соціальної підтримки: основні складові. Планування моніторингу і оцінювання ефективності соціальної підтримки. Моніторинг та оцінювання ефективності адвокаційних кампаній: основні складові. адвокати. Планування моніторингу і оцінювання ефективності адвокаційних кампаній. Інструменти для попереднього, проміжного та фінального оцінювання та планування. Роль та місце громади у соціальній підтримці та адвокації осіб, груп, які постраждали від війни. Вектори розвитку громад та формування активного громадянства.

Тема 10. Міжнародний контекст соціальної підтримки та адвокації.

Міжнародне гуманітарне право: огляд Женевських конвенцій і протоколів щодо захисту жертв збройних конфліктів. Міжнародні стандарти соціальної підтримки. Роль міжнародних організацій у забезпеченні соціального захисту. Міжнародні правові акти у сфері захисту прав людини. Захист прав військових та переміщених осіб на міжнародному рівні. Огляд міжнародних судів і трибуналів, які розглядають воєнні злочини та порушення прав людини. Захист прав людини на рівні Європейського суду з прав людини: аналіз рішень та впливу цих рішень на українське законодавство.

Методи навчання:

Результати навчання	Методи навчання
ПРН-1.	Словесно-ілюстративні методи: лекції з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Проблемно-пошукові методи: методи аналізу проблемних ситуацій, SWOT-аналіз, навчальна дискусія, групові обговорення. Інтерактивні методи: групові проекти, симуляції. Дослідницько-пошукові методи: розробка проектів, аналіз літератури.
ПРН-3.	Проблемно-пошукові методи: аналіз іноземних джерел, самостійна робота. Інтерактивні методи: групові обговорення, дискусії.
ПРН-5.	Словесні методи: семінарські заняття. Дослідницько-пошукові методи: обробка та аналіз даних, самостійна робота. Практичні методи: робота з програмним забезпеченням.
ПРН-7.	Словесно-ілюстративні: бесіда, демонстрація. Практичні методи: використання програмного забезпечення.

ПРН-10.	Словесно-ілюстративні методи: лекційні заняття (проблемні лекції) з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Проблемно-пошукові методи: SWOT-аналіз, аналіз кейсів, групові обговорення та дискусії, самостійна робота. Інтерактивні методи: моделювання ситуацій, групова робота.
ПРН-11.	Проблемно-пошукові методи: розробка командних проектів, самостійна робота. Інтерактивні методи: групові завдання.
ПРН-12.	Словесно-ілюстративні методи: лекційні заняття (тематичні лекції) з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Проблемно-пошукові методи: аналіз нормативно-правових документів, групові обговорення та дискусії. Дослідницько-пошукові методи: аналіз політик, розробка адвокаційних стратегій, самостійна робота.
ПРН-13.	Проблемно-пошукові методи: мозковий штурм, розробка проектів, групові обговорення та дискусії. Дослідницько-пошукові методи: групова робота, індивідуальні завдання.
ПРН-14.	Проблемно-пошукові методи: кількісний та якісний аналіз. Дослідницько-пошукові методи: робота зі статистичними даними, самостійна робота.
ПРН-15.	Словесно-ілюстративні методи: лекції (тематичні лекції) з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Інтерактивні методи: розробка та апробація проектів, групові обговорення та дискусії. Проблемно-пошукові методи: аналіз адвокаційних стратегій та програм, самостійна робота.
ПРН-16.	Словесно-ілюстративні методи: лекції (тематичні лекції) з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Інтерактивні методи: розробка та апробація проектів, групові обговорення та дискусії. Проблемно-пошукові методи: аналіз адвокаційних програм, самостійна робота.
ПРН-17.	Інтерактивні методи: рольові ігри, групові обговорення та дискусії.
ПРН-19.	Словесно-ілюстративні методи: лекції (тематичні лекції) з мультимедійним супроводом, семінарські заняття. Інтерактивні методи: розробка соціальних проектів, симуляції. Проблемно-пошукові методи: аналіз можливих програм підтримки. Дослідницько-пошукові методи: оцінка ефективності проектів, самостійна робота.
ПРН-20.	Проблемно-пошукові методи: впровадження результатів досліджень. Інтерактивні методи: симуляції практичних ситуацій.
ПРН-24.	Проблемно-пошукові методи: метод дискусій, кейс-метод, мозковий штурм, самостійна робота. Практичні методи: моделювання стратегій, рольові ігри, розробка підтримуючих стратегій.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Курс спрямований на розвиток як теоретичних знань, так і практичних навичок студентів. Для досягнення цієї мети освітній процес організований через лекції, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-дослідну роботу (ІНДЗ).

Політика організації освітнього процесу на курсі

Особливості проведення навчальних занять: заняття проводяться у формі лекцій, семінарів під час яких активно використовуються бесіди, дискусії, мозкові штурми, індивідуальна та групова робота тощо; висловлювання власної точки зору заохочується. З метою закріплення матеріалу та накопичення балів поточного оцінювання здобувачам пропонуються завдання для самостійної та індивідуально-дослідницької роботи.

Під час лекцій надається загальний огляд ключових концепцій курсу, формують базові знання, необхідні для подальшого виконання самостійних та дослідних завдань. Протягом лекцій викладач може також надавати приклади з реального життя, ілюструвати теоретичні поняття на прикладах, ініціювати обговорення та стимулювати інтерес до предмету шляхом звернення до виконаних завдань самостійної та індивідуально-дослідницьких завдань. Однак важливо пам'ятати, що кількість лекційних занять обмежена, і їх головна мета – встановити загальні основи і напрямок курсу.

Семінарські заняття можуть доповнювати зміст лекційних тем або можуть передбачати розгляд відмінних від лекційних питань, які відображають зміст теми. Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої

літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо.

На основі лекцій та семінарських занять здобувачі виконують самостійну роботу та ІНДЗ, що дозволяє закріпити отримані знання та розвинути навички самостійного аналізу та дослідження.

Самостійна робота та ІНДЗ є важливою частиною курсу, яка дозволяє здобувачам набрати брало в рамках поточного контролю та заглибитись у теми, розглянуті на лекціях і семінарських заняттях, і застосувати теоретичні знання на практиці. Студенти мають бути готові презентувати свої роботи на семінарських заняттях. Виконання цих завдань сприяє розвитку критичного мислення та науково-практичного підходу до вирішення задач.

Політика щодо оформлення та подання робіт для поточного оцінювання

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з відповідної теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання.

Важливо враховувати, що оформлення самостійної роботи та ІНДЗ передбачає форматування тексту відповідно до загальноприйнятих вимог (редактор Microsoft Word, шрифт Times New Roman, розмір шрифту 14, без розстановки переносів, стиль – normal (звичайний), інтервал між рядками – одинарний. Назва файлу роботи повинна відповідати прізвищу + назва роботи (Наприклад Попова_СР та ІНДЗ до теми 1). Параметри сторінки: - розмір полів: ліве – 2,5 см, праве – 1,0 см, верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см; сторінки без нумерації, абзац – 1,25, текст вирівняний по ширині.)

Усі роботи мають бути виконані самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Політика дотримання академічної доброчесності

Дотримання принципів академічної доброчесності є основою для успішного виконання самостійної роботи та ІНДЗ. Це означає, що студент має самостійно виконувати завдання, забезпечуючи унікальність тексту на рівні не менше 50%. Будь-які форми плагіату чи обману заборонені.

Політика використання штучного інтелекту

Інструменти ШІ, такі як ChatGPT, Grammarly, або інші подібні платформи, можуть бути використані здобувачами для підтримки самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Це включає написання чернеток, перевірку граматики, генерацію ідей або обробку даних. Проте, використання ШІ повинно відбуватись етично і не замінити самостійну роботу здобувача. Здобувачі повинні дотримуватись таких принципів:

- ШІ не може використовуватись для автоматичного виконання завдань, що вимагають критичного мислення та аналізу.
- Будь-яке використання ШІ повинно бути відкрито зазначене в роботі (наприклад, у вигляді примітки про використання інструменту для певних етапів).
- Здобувачі несуть відповідальність за зміст роботи, включаючи точність інформації та уникнення плагіату.
- Інструменти ШІ не повинні використовуватись для генерації академічних текстів без критичного аналізу здобувачем, порушення приватності та конфіденційності даних, а також для створення та поширення дезінформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Регулярне відвідування лекцій та семінарських занять є важливим для успішного засвоєння матеріалу курсу. У разі пропуску лекційних занять, студент має можливість опрацювати матеріали в Moodle. Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно графіку консультацій) Графік зустрічей для складання пропущених семінарських занять обговорюється зі здобувачем та викладачем для узгодження часу.

Виконанні завдання самостійної роботи та ІНДЗ мають бути підвантажені у Moodle до початку заняття з відповідної теми. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

Політика допуску до екзамену та його складання

Щоб отримати допуск до екзамену, студент повинен набрати не менше 35 балів за роботу протягом семестру, наявності виконаних завдань самостійної роботи та ІНДЗ (самостійних та індивідуальних занять). Екзамен відбувається у форматі захисту проектної роботи або за переліком контрольних питань сформованих у вигляді екзаменаційних білетів.

Політика щодо перезарахування результатів неформального/інформального навчання

Для студентів, які пройшли додаткові навчальні курси чи програми, можливе перезарахування перезарахування результатів неформального та/або інформального навчання згідно з процедурою визначеною факультетом дошкільної, спеціальної та соціальної освіти на основі п. 8.2. «Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті» від 29.06.2023 року № 13/3.3.

Політика щодо дистанційного навчання та безпеки

В умовах дистанційного навчання лекційні та семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час.

Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно визначеного вище графіку.

За умови оповіщення про повітряну тривогу, здобувач має право вийти з пари за попередженням викладача. Пропущену пару необхідно опрацювати асинхронно.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (ноутбук); *програмне* (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Zoom, репозитарій); *наочність* (презентації у форматі Power Point).

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4		Тема 5				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1.	4.2.	5.1.	5.2.	50	100	
25		25		25		25		25				
Тема 6		Тема 7		Тема 8		Тема 9		Тема 10				
6.1	6.2	7.1	7.2	8.1	8.2	9.1.	9.2	10.1	10.2			
25		25		25		25		25				

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
Тема 1.			
1.1.	Відповідь на семінарському занятті	-	-
1.2.	Виконання самостійної роботи до теми 1: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними;	0 – 5	0 – 10
1.3.	Виконання ІНДЗ до теми 1.	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 1		25 балів	
Тема 2			
2.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
2.2.	Виконання самостійної роботи до теми 2: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
2.3.	Виконання ІНДЗ до теми 2	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 2		25 балів	
Тема 3			
3.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
3.2.	Виконання самостійної роботи до теми 3: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
3.3.	Виконання ІНДЗ до теми 3	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 3		25 балів	
Тема 4			
4.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
4.2.	Виконання самостійної роботи до теми 4: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
4.3.	Виконання ІНДЗ до теми 4	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 4		25 балів	
Тема 5			
5.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	0 – 5
5.2.	Виконання самостійної роботи до теми 5: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 5
5.3.	Виконання ІНДЗ до теми 5.	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 5		25 балів	
Тема 6			
6.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
6.2.	Виконання самостійної роботи до теми 6: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
6.3.	Виконання ІНДЗ до теми 6.	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 6		25 балів	
Тема 7			
7.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
7.2.	Виконання самостійної роботи до теми 7: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
7.3.	Виконання ІНДЗ до теми 7.	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 7		25 балів	
Тема 8			
8.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	0 – 5
8.2.	Виконання самостійної роботи до теми 8: Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 5
8.3.	Виконання ІНДЗ до теми 8.	0 – 15	0 – 15

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщені на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

	Максимум за тему 8	25 балів	
Тема 9			
9.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
9.2.	Виконання самостійної роботи до теми 9: Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
9.3.	Виконання ІНДЗ до теми 9.	0 – 15	0 – 15
	Максимум за тему 9	25 балів	
Тема 10			
10.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
10.2.	Виконання самостійної роботи до теми 10: Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
10.3.	Виконання ІНДЗ до теми 10.	0 – 15	0 – 15
	Максимум за тему 10	25 балів	

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо. Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ. За результатами поточного контролю здобувач може отримати максимально 50 балів.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів). Підсумковий контроль здійснюється в усній формі у форматі захисту проектної роботи або за переліком контрольних питань сформованих у вигляді екзаменаційних білетів на вибір здобувачів.

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (екзамен)).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Шкала оцінювання: внутрішня університетська шкала

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

² Мінімальний допуск до екзамену здобувача можливий за умови набрання ним 35 балів за виконані роботи протягом семестру.

Список рекомендованих джерел:

1. Адвокаційна діяльність та її особливості роботи з парламентом. Лабораторія законодавчих ініціатив, 2017. К. 44 с. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-92614541/92614541>
2. Адвокаційна діяльність та некомерційне лобіювання в Україні: посібник / Прокопенко О.В. Київ: 2017. 82 с. URL: https://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2017/10/Handbook_Advocacy_and_non-profit_lobbying_Prokopenko.pdf
3. Адвокація для молодіжних рад: посібник. За ред. В. Усик. К. 2021. 40 с. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/advocacy_for_youth_councils_manual.pdf
4. Бетлій О. Соціальна політика в Україні у воєнний час: 2022-2023 роки. За ред. В. Мовчан. 2023. URL: <http://www.ier.com.ua/files/Projects/2023/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf>
5. Воробей В. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики. Навч.посібник/ За ред. Б. Колічавий. 2019. 167 с. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/717/MER_2021_WEB.pdf
6. Герасименко О.В., Горбенко І.М., Дєточка О.Д., та ін. Соціальний супровід військовослужбовців та членів їх сімей: практичні аспекти діяльності посадових осіб військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. Київ: НДЦ гуманітарних проблем ЗС України, 2023. 130 с. .
7. Громадська участь: підготовка аналітики, адвокація та втілення змін / П. Казмеркевич, О. Коваленко, О. Гвоздік, І. Тітаренко. Київ, ФОП Ямчинський О.В., 2019. 64 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u188/352_831164580.pdf
8. Довідники «Допомога постраждалим внаслідок війни від держави» та «Допомога внутрішньо переміщеним особам від міжнародних і недержавних організацій» | Національна Асамблея людей з інвалідністю України. *Національна Асамблея людей з інвалідністю України*. URL: <https://naiu.org.ua/dovidnyky-dopomoga-postrazhdalym-vnaslidok-vijny-vid-derzhavy/> (
9. Ієрусалимов В., Студеннікова І., Андрієнко Д., Маркуц Ю. Аналіз механізмів підтримки осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах / Центр аналізу публічних фінансів та публічного управління Київської школи економіки; Міжнародний фонд “Відродження”. Київ: Київська школа економіки, 2023. 31 с. .URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/05/MFV_Analiz-mehanizmv-pidtrimki-SZHO.pdf
10. Карта дій: шлях до сталого розвитку громад. Навч. посібник. Громадський простір. 2021. 132 с. URL: <https://city-adm.lviv.ua/lmrdownloads/prezentatsiia-KartaDii.pdf>
11. Керрінгтон Дж. Г. Огляд міжнародних практик у сфері реінтеграція ветеранів: міркування щодо воєнного та повоєнного контексту України. ПРООН в Україні. 104 с. file:///C:/Users/Administrator/Downloads/veteransreintegrationreport_-_ukr_-_2023-09-13_upd.pdf
12. Кобзін Д., Левкіна Г., Луньова О., Черноусов А., Щербань С. Методичний посібник з оцінювання потреб ВПО у громадах Харків, Харківський інститут соціальних досліджень (ХІСД).2020. 246 с. URL: <https://khisr.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Metodycheskoe-posobyе-po-otsenyvaniyu-potrebnostey.pdf>
13. Кучереносов В., Чернявська Л., Гончарук Т., Дурнева Т., Посібник з адвокації для жіночого руху в Україні. К. 2019. 100 с. URL: https://www.vplyv.org.ua/wp-content/uploads/2018/05/Posibnyk_z_Advokacii_UWF_2017.pdf
14. Ломоносова Н., Хелашвілі А., Назаренко Ю. Соціальні послуги для ветеранів та ветеранок у громадах: виклики та потреби. Київ: Cedos, 2024. 121 с. URL: https://www.pryncyp.com/wp-content/uploads/2024/01/soczposlугy_pdf.pdf
15. Менеджмент соціальних послуг в умовах війни: навч посібник. Укладачі: О. Волгіна, О.Іванова. Київ, 2022. 66 с. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/materialy-treninhu-menedzhment-sotsialnykh-poslugh-v-umovakh-viyny>
16. Методичні рекомендації щодо організації роботи помічників ветерана в громаді та взаємодії з заінтересованими суб’єктами. Київ: Центр безпекових досліджень «СЕНСС», 2024. 60 с. URL: <https://mva.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97/rekomendatsii-web-3.pdf>

17. Навроцький В.В., Менджул М.В. Кампанія адвокати як інструмент демократичних перетворень / В.В. Навроцький, М.В. Менджул. Ужгород: „Видавництво Олександри Гаркуші”, 2011. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0057854.pdf>
18. Основні права військовослужбовців. Міністерство оборони України. 2020. URL: https://www.mil.gov.ua/content/social_adaptation/osnovni_prava_vs_2020.pdf
19. Повоєнна макроекономічна архітектура для України. *Home* / CEPR. URL: https://cepr.org/system/files?file=2023-07/RapidResponse3_Ukr.pdf
20. Проведення адвокаційних медіа-кампаній: стратегія активних дій. За ред. Е. Шілдз. Фундації відкритого суспільства, 2010. 103 с. URL: <https://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2015/08/Manual-UA-1018-4web.pdf>
21. Рекомендації учасників слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на тему: «Забезпечення конституційних прав і свобод громадян України підрозділами соціального захисту населення в регіонах»/ Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. 2024. URL: <https://komspir.rada.gov.ua/uploads/documents/31930.pdf>.
22. Рівень задоволення учасників бойових дій у зоні АТО/ООС системою охорони здоров'я в Україні, соціально-аналітичний консультативний центр, 2022 р. [Availability of and 'ATO/JFO Ex-combatants Satisfaction with Medical care in Ukraine, Socioanalytical Consulting Centre, 2022] https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-09/veteransreintegrationreport - ukr - 2023-09-13_upd.pdf
23. Смуш-Кулеша М., Федорова А., Мойса Б. Соціальні права в Україні під час війни: Звіт про оцінку потреб. URL: <https://rm.coe.int/needs-assessment-ua-2/1680a9b408>.
24. Спільно до нових послуг. Керівництво із впровадження інтегрованих соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. Частина 2. Ведення випадку та міжвідомча взаємодія. Збірка додатків / Дащаківська О.Ю., Стельмах С.С., Максименко К.М. Київ, 2021. 96 с. https://www.unicef.org/ukraine/media/12721/file/Spilno_dodatok_2.pdf
25. Needs assessment handbook. The UN Refugee Agency. 2018. 128 p.
26. Lopatina H, Tsybuliak N., Popova A, Bohdanov I., Suchikova Y. University without Walls: Experience of Berdyansk State Pedagogical University during the war. Problems and Perspectives in Management, Volume 21, Special Issue, 2023. P. 1 – 11. (Scopus)
27. Suchikova, Y., Tsybuliak, N., Lopatina, H., Popova, A., Kovachov, S., Hurenko, O., & Bogdanov, I. Is science possible under occupation? Reflection and coping strategy [Special issue]. *Corporate Governance and Organizational Behavior Review*, 2023, 7(2), 314–324. <https://doi.org/10.22495/cgobrv7i2sip10>

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <https://library.bdpu.org.ua/>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org.ua>
3. Репозитарій БДПУ: <https://dspace.bdpu.org.ua/>
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org.ua/login/index.php>
5. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>
6. Громадські ініціативи України: <https://ngonetwork.org.ua/category/biblioteka/page/2/>